

Доній В. С.,
кандидат філологічних наук, доцент,
декан факультету мистецтв ВП
«Миколаївська філія Київського
національного університету культури і
мистецтв», м. Миколаїв

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сучасний освітній процес передбачає активне використання інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяють створенню продуктивного навчального середовища між студентом і викладачем. Суб'єкти освітнього процесу закладу вищої освіти мають вільний доступ до інформаційного забезпечення, змогу оперативно передавати й отримувати знання, навчатися дистанційно, бути комунікабельним й вповні користуватися новітніми інформаційними технологіями. Електронні навчальні посібники, відео матеріали, онлайн тренажери, спеціалізовані навчальні платформи, програми та додатки, а також соціальних мережі є складовими інформаційно-технологічного інструментарію сучасного викладача.

Завдяки активному впровадженню інформаційних технологій, розширено сферу використання іноземної (англійської) мови для пересічного громадянина й підкреслено її роль в житті сучасної людини. В свою чергу, комп'ютерні технології стають ефективним засобом навчання.

Соціальні мережі відіграють важливу роль в житті студентів, адже, за їх використанням вони проводять досить багато часу. Гортаючи соціальні мережі, задовольняється потреба соціальної взаємодії та підвищується її рівень, є можливість сховатися від дискомфорту і тривоги, отримати задоволення, емоційну підтримку, підвищити рівень самовпевненості тощо. Зважаючи на це, доречним є використання соціальних мереж як додаткового засобу організації навчального процесу, зокрема навчання іноземної мови.

Вперше поняття «соціальні мережі» ввів в науковий обіг англійський соціолог Джеймс Барнс 1954 року, що позначає будь-яку соціальну структуру і різноманітність соціальних взаємин, проте дефініція набула змін і сьогодні, передусім, розуміємо створені у віртуальному просторі он-лайн мережі дистанційного спілкування між учасниками угруповання [4].

Основними ознаками соціальних мереж є соціальна структура, обмін інформацією, актуальність в сучасному інформаційному суспільстві. Тому, під час навчального курсу з вивчення іноземної мови викладачем може використовуватися персональний акаунт в соціальній мережі, спеціально створена група, сторінка або паблік тощо. Робота в соцмережі передбачає не лише обмін інформацією, а й спільний перегляд відеоматеріалів з подальшим обговоренням у коментарях, створення тематичних рубрик, запис тематичних «stories» та ін. Такі види роботи суттєво підвищують рівень мотивації студентів до навчання,

сприяють створенню інформаційно-комунікативного середовища, надають можливість спілкування з носіями мови, змогу відчутися реальним суб'єктом мовлення.

Крім соцмереж Lang-8, Mylanguageexchange, Interpals, Youtube та інших, спрямованих на використання іноземної мови, можна послуговуватися соціальними мережами, які, в основному, передбачають спілкування, а саме, Instagram, Facebook, TikTok.

Використовуючи Instagram, викладач може створити унікальне іншомовне середовище. Наприклад, під час перегляду, створених дописів з поясненням лексики, змістовних картинок і текстів, студенти швидше запам'ятовують інформацію, оскільки, спрацьовує кліпове сприйняття. Дописи з короткими відео підвищують рівень сприйняття мови на слух і вдосконалюють вимову. Залучення студентів, до активного коментування дописів, сприятиме налагодженню іншомовної комунікації. Величезну увагу користувачів Instagram привертають stories, функція за допомогою якої можна публікувати фото і 15-ти секундні відео, що зберігаються протягом доби. Студентам можна запропонувати виконати завдання в сторіз, наприклад, опублікувати правильну відповідь на поставлені запитання, провести опитування, продемонструвати певний мовленнєвий навик. Зазвичай такого типу завдання позитивно сприймаються здобувачами освіти, оскільки, є легкими, але цікавими для виконання, проте такі завдання значно посилюють інтерес до дисципліни.

Соціальна мережа Facebook також може стати середовищем для вивчення іноземної мови. Facebook надає викладачеві змогу створювати курси для студентів, де можна налагоджувати зв'язки, ділитися університетськими новинами та ін.

Використовуючи цей електронний ресурс, можна залучити студентів до аналізу інформації, покращити навички спілкування. Facebook доречно застосовувати не лише з метою обміну навчальними матеріалами, аудіо та відео файлами, презентаціями, а й задля створення власного контенту. Наприклад, креативними й ефективними є завдання створення профілю або сторінки видатних особистостей минулого (письменників, митців тощо), яку слід наповнити якісним іншомовним контентом. Такі завдання сприяють розвитку аналітичних здібностей, формують вміння синтезувати та інтерпретувати знання. Спільна робота над проектом стане основою нетворкінгу і сприятиме максимально швидкому і ефективному вирішенню завдання. Спілкування іноземною мовою на неформальному рівні допоможе активізувати студентів на практичних заняттях. Адже, іноді студенти можуть активніше проявляти себе саме у соціальних мережах, ніж у форматі реального спілкування.

Порівняно нещодавно, у 2018 році, з'явився китайський додаток з публікацією коротких відеороликів – ТікТок. Нині цей застосунок набуває все більшої популярності. Головна ідея ТікТок полягає у створенні коротких відео зазвичай з музичним супроводом. Відео можуть тривати до 60 секунд. Можна запропонувати створити відеоматеріал, через який буде продемонстровано розуміння теми, що вивчається. Результати роботи можна обговорювати офлайн

або коментуючи відео. Викладачі також можуть долучитися до створення контенту: використовуючи розважальну форму, пояснити ключові моменти теми, що сприятиме кращому запам'ятовуванню, або пояснити значення слів та продемонструвати їх вимову. Проте, Використовуючи розважальні відео у ТікТок, слід пам'ятати про етичні норми та контролювати над ким і яким чином буде влаштовано жарт.

Слід звернути увагу на те, що у процесі використання соціальних мереж в освітньому процесі змінюються функції викладача. Викладач не лише навчає та контролює, а організовує, наставляє, пропонує і є рівним учасником нетворкінгу. Викладачеві важливо самому бути активним користувачем соціальних мереж, ініціатором, радником, дослідником і наставником. Використання соцмереж як інструменту навчання іноземної мови також сприятиме налагодженню міжособистісних стосунків, надасть можливість скоротити дистанцію між викладачем та студентами, створити позитивну атмосферу для комунікації.

Отже, соціальні мережі мають дидактичні характеристики та дозволяють ефективно і креативно вирішувати завдання, застосовуючи індивідуальний підхід. Використання соціальних мереж Instagram, Facebook, ТікТок є ефективним додатковим інструментом вивчення іноземної мови, що активізує навчальний процес та мотивує до вивчення іноземної мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вахула Б. Я. Соціальні інтернет-мережі, їхні функції та роль у формуванні громадянського суспільства. *Вісник Львівського університету*. 2012. Вип. 6. С. 312–313.
2. Івашньова С. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2012. № 2. С. 15–17.
3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text> (дата звернення: 19.03.2021).
4. Соціальна мережа. *Вікіпедія : вільна енциклопедія: веб-сайт*. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальна_мережа. – Назва з екрана.